

Heikki Lindfors
23.2.2026

**Energiateollisuus ry:n lausunto HE 7/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi
tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta**

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Tämänhetkinen kaasumarkkinatilanne

Euroopan kaasumarkkina on siirtynyt energiakriisin jälkeisestä vaiheesta uuteen globaaliin kaasumarkkinaan, joka perustuu LNG:n kauppaan. Hinta ei enää heittelehdi samalla tavalla kuin vuosien 2021-23 aikana, ja hintataso on laskenut lähelle sotaa edeltävää hintatasoa. Sodan syttymisen jälkeen on aloitettu LNG tuottajamaissa merkittäviä vientikapasiteetin korotuksia, jotka valmistuttuaan vastaavat sodan aiheuttamaan kaasun niukkuuteen. Tätä vientikapasiteettia on valmistumassa merkittävästi vuosina 2026-27, ja viimeaikainen trendi Yhdysvalloissa on lisätä vientikapasiteettia edelleen jälkeisinä vuosina.

Markkina ei kuitenkaan vaikuta vielä toimivan niin, että kaasun saanti olisi riittävästi turvattu vuosina 2025-27. Kaasufutuuriennusteiden hinnat kesinä 2026 ja 2027 eivät ole merkittävästi halvempia kuin talvina 2026-27 ja 2027-28. Pieni hintaero kesän ja talven hintojen välillä ei kannusta varastointiin, joka aiheuttaisi riskin kaasun riittävyydelle talvisin.

Euroopalla on ollut edellisinä talvina (2023-2025) hyvä onni, kun talvet eivät ole olleet erityisen kireitä. Kuluvana talvena (2025-2026) varastojen taso on pitkän pakkasjakson vuoksi huvennut selvästi nopeammin kuin aiemmin, joka osoittaa, että kaasun käyttöä ohjaa ennen kaikkea Euroopan talven säätila.

Pitkällä aikavälillä on tavoite tulisi olla, että kaasun varastointi talveksi tapahtuu markkinaehtoisesti. On hyvä, että nyt ehdotettu jatko on rajattu kestoltaan kahteen vuoteen. Suomen tulee ennakkoarvioita EU:ssa, ettei varastointiasetusta jatketa enää vuoden 2027 jälkeen.

Euroopan kaasumarkkina on yhä riskialtis

Euroopan tasolla varastovelvoite on tärkeä ohjauskeino, jolla turvataan kaasun riittävyyden ohella kaasun, sekä keski-Euroopassa sähkön, kohtuullista hintatasoa. Varastointivelvoite aiheuttaa markkinatoimijoille epätoivottavia kustannuksia, mutta toisaalta on kaikkien kaasutoimijoiden etujen mukaista, että varastot täyttyvät riittävässä määrin. Liian alhaiset varastotasot johtaisivat pahimmillaan erittäin korkeisiin hintoihin kaasussa sekä sähkössä aiheuttaen välittömien kustannusten kasvun ohella merkittävää laajempaa haittaa taloudelle jo valmiiksi epävarmana taloudellisena aikana.

Heikki Lindfors
23.2.2026

Kaasun kysyntä on muuttunut pysyvästi

Kaasumarkkina on muuttunut merkittävästi varastovelvoitteen laatimisen jälkeen. Kaasun kysyntä Euroopassa on pienentynyt ja markkinaan on syntynyt kysyntäjoustoa vaihtoehtoisten raaka- ja polttoaineiden hyödyntämismahdollisuuksien kautta. Suomessa erityisesti sähkökattilat ovat korvanneet kaasun käyttöä kaukolämmön tuotannossa. Toisaalta tammikuun pakkasten aikaan nähtiin, että kaasun huippukulutus on yhä lähellä sotaa edeltävän ajan huippukulutusta.

Suomessa on vähän kaasun suoraa kotitalouskäyttöä, mutta välilliset kustannukset kaukolämmön hintojen tai teollisuuden energian hankinnan kautta aiheuttaisivat kansantaloudellisen riskin.

Toimitusvarmuus ja tukkumarkkinan hintakontrolli ovat erillisiä tavoitteita

Kaasuvarastojen kriittisyys vaihtelee Euroopan alueiden sisällä. Suomi-Baltia -alueella varastojen rooli ei ole toimitusvarmuuden näkökulmasta niin merkittävä, koska alueella on riittävän kapasiteetin omaavaa LNG tuontikapasiteettia (Inkoo / Hamina / Klaipeda).

Varastointivelvoitteen jatkoa pohdittaessa, on tärkeää pitää mielessä mitä ongelmaa ollaan ratkomassa. Suomen lainsäädännön muut huoltovarmuusvelvoitteet huolehtivat, että Suomessa on saatavilla energiaa myös vakavan toimitushäiriön sattuessa. Balticconnectorin vahinko talvena 2023-24 osoitti, ettei Euroopan kaasuväyloihin varastoitu kaasu ole joka tilanteessa käytettävissä Suomessa. Suomenlahdella vaikuttaa tapahtuvan noin kerran vuodessa tapaus, että laiva raahaa ankkuria ja vahingoittaa vedenalaista infraa. Viimeksi näin kävi joulukuussa 2025, juuri ennen tammikuun pitkää ja kireää pakkasjaksoa.

Kaasumarkkinoilla esiintyy edelleen pullonkauloja, joiden huomioiminen olisi tärkeää. Suomen näkökulmasta kaasun varastointi Latvian varastoon ei tuota kaikissa tilanteissa toivottua turvaa, sillä korkean kulutuksen aikaan Balticconnector on vaarassa ruuhkautua, jolloin markkinatoimijat eivät voi halutulla tavalla hyödyntää varastoimaansa kaasua.

Lisätietoa:

Heikki Lindfors,
johtava asiantuntija, vety ja kaasut
+358400216797

heikki.lindfors@energia.fi